

Voortreffelijke teamprestatie DJC

DJC 1 (Stein) leverde afgelopen seizoen een voortreffelijke teamprestatie met het behalen van het kampioenschap in de derde klasse H van de KNSB-competitie.

De harde kern van het team werd gevormd door Stef Soors, Jozef Simenon, Sander Vanwersch, Fabian Miesen, Stefan Spronkmans, Ynze Mengerink, Jeroen Schilperoort en Stefan Simenon. Ze behaalden allemaal prima scores. Topscorer werd Stefan Simenon met 6 punten uit 8 partijen en een TPR van 2126. We lichten hem er vandaag uit. In zijn partijen was het geen saaie boel, zoals we bij-

Diagram 1

voorbeeld zien in de mooie en ingewikkelde partij die hij met DJC speelde tegen Veenendaal.

Wit: Stefan Simenon (rating 2082), splend voor DJC 1
Zwart: Stefan Bekker (1883), Veenendaal

ZIE DIAGRAM 1

Witspeler Stefan Simenon had een pion op de a-lijn geofferd en zoekt nu compensatie door te profiteren van de verkrampde zwarte stelling. Stefan had zojuist La6 gespeeld, waarop zijn tegenstander met het sterke Pd7-b6 volgde. De toren op c8 is taboe want na Lxc8 volgt natuurlijk Ld5. De zwartspeler besluit na Da2 toch tot een sterk kwaliteitsoffer en er volgt strijd op leven en dood.

Na

22.Da2 Pd5 23.Lxc8 Pxf4 24.La6 Dxd4 25.Dc4 Db6 26.Tac1 Lb7 27.Lxb7 Dxb7 28.Dc7 Dxb2 29.Pc4 Da2 30.Td2 Db3 31.Dxe7 Pd3 32.Tcc2 Db1+ 33.Kh2 f4
ontstaat de volgende scherpe stelling.

ZIE DIAGRAM 2

Stefan kon hier op mat spelen door de zwarte aanval te negeren en Pd6!! te spelen.

(34.Pd6 e3? 35.Tc7 Tg8 36.Pe8 exd2 37.Pf6+ Kh8 38.Dxg7+ Txg7 39.Tc8+ Tg8 40.Txg8 mat)

Stefan speelde 34.Dd7!? om te proberen de e-pion te laten promoveren, op zich ook geen slecht plan natuurlijk, maar dit geeft zwart grote counterkansen! Zwart kan de witte stelling opblazen, maar verzuimt dat een paar keer (opnieuw tijdnood?)

34.Dd7!? Df1 35.Dd4 Pe1
(35...f3! 36.Pe3 fxxg2 37.Pxxg2 Lxe5+ en zwart wint)

Diagram 2

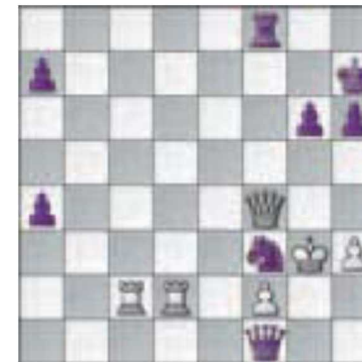

Diagram 3

baar onmogelijke stille zet Pxd2!!! Een zet waarmee je jezelf onsterfelijk kunt maken. Gelukkig was de zwartspeler een gewone sterveling en ging hij voor het slaan van de witte dame.
41...Txf4?

(41...Pxd2!! 42.Dxf8 (na 42.Tc7+ volgt Kg8 43.Dxd2 Dg1+ 44.Kh4 Tf4+ 45.Dxf4 g5+) 42...Dg1+ dit is het dodelijke schaak waar de stelling om draait en die de zwartspeler gemist moet hebben. Na 43.Kf4 is Dg5 mat] gevolg was wel dat Stefan alle problemen achter zich had gelaten en nadat het dubbele remise-aanbod geweigerd werd uiteindelijk zelfs de winst binnen kon halen.

42.Td7+ Kg8 43.Kxf4 g5+ 44.Kg3 Dg1+ 45.Kxf3 Dh1+ 46.Kg3 Da8 47.Tcc7 Df8 48.Txa7 a3 49.Kg2 h5 50.Ta5 Kh8 51.Tda7 Df4 52.Ta4 Dd6? 53.Ta8+ (1-0)
(Met dank aan Ynze Mengerink voor de analyse van de partij)

36.Dxe4 f3 37.Pe3 fxxg2 38.Pxxg2 Pf3+ 39.Kg3 Lxe5+ (39...Dg1 en de dreigingen via h2 zijn dodelijk)
40.Pf4 Lxf4+ 41.Dxf4
En er is de volgende 'onmogelijke' stelling ontstaan:

ZIE DIAGRAM 3

Op het eerste gezicht zou je zeggen dat wit goed staat, maar helaas is zwart aan zet en de witte dame hangt. Nu is het probleem van de stelling eigenlijk dat de enige zet die zwart hier niet moet doen, juist het slaan van de witte dame is omdat dan de witte torens zeer sterk over de zevende rij de zwarte stelling kunnen binnendringen. De winnende zwarte zet is de schijn-

Kennis van het eindspel verbeteren

Van de hand van de Spaanse grootmeester Jesus de la Villa is een boek verschenen dat een aanrader is voor iedereen die zijn kennis over het praktische eindspel wil verbeteren.

De titel van het boek is '100 endgames you must know' en het heeft als ondertitel 'vital lessons for every chessplayer'.

Het goede nieuws is: er zijn slechts weinig eindspelen die men uit het hoofd moet kennen. Kent men eenmaal deze eindspelen, dan blijft het daarbij! Deze eindspelkennis zal nooit verjaren! Het slechte nieuws is dat de eindspeltechniek van veel spelers ruim onvoldoende is. Velen negeren de studie van het eindspel en anderen nemen in het middenspel zelfs flinke risico's om het eindspel te vermijden! Op het moment dat u dit leest, is uw eindspelkennis waarschijnlijk net zo beperkt als uw voorspelbare resultaten in dit eindspel. Het wordt echter nog erger. Er mag tegenwoordig niet meer afgebroken worden. Daarbij zijn de moderne tijdcontroles zodanig dat u gedurende de partij tijd tekort komt om u in het eindspel te verdiepen. Het wordt dus hoog tijd dat u over voldoende basiskennis van het eindspel beschikt. Jesus de la Villa heeft een

boek geschreven om deze leemtes op te vullen. Hij ontkracht de mythe dat eindspeltheorie te complex is en hij leert u een methode om in het eindspel naar een positie te sturen waar u bekend mee bent. In zijn boek heeft hij alleen die eindspelen gekozen die het meest voorkomen, die gemakkelijk te leren zijn en die ideeën bevatten die voor u belangrijk zijn in moeilijke stellingen. Wanneer u het boek heeft doorgenomen, zullen uw resultaten schrikbarend toenemen. De sterke punten van dit boek zijn:

- eenvoudige regels
- gedetailleerde en levendige uitleg
- veel diagrammen
- heldere samenvattingen van de belangrijkste thema's
- aanbevolen oefeningen om de inhoud beter te begrijpen
- Basistoetsen en eindtoetsen

Elk voorbeeld in het boek wordt zodanig uitgelegd dat dit u helpt het voor altijd te onthouden. De basisvaardigheid die De la Villa van u verwacht, is om altijd te begrijpen waarom een zet wordt gedaan. Het boek telt veertien hoofdstukken

waarvan er twee toetsen zijn. Elk hoofdstuk bevat een aantal stellingen waarin de benodigde eindspeltheorie wordt aangedragen. Als voorbeeld kiezen we uit hoofdstuk 1 'Basic endings: Ending 6 Rook vs. Bishop. The wrong corner' Normaal gesproken is het eindspel van toren tegen loper remise. Echter, soms wacht de verdediger een moeilijke tijd wanneer zijn koning aan de rand is afgesneden. Vooral als de koning naar de verkeerde hoek wordt gedreven. In een toren-loper eindspel is de verkeerde hoek de hoek met dezelfde kleur als de velden waarover de loper beweegt.

ZIE DIAGRAM 1

1.Tf1
Het winnende plan bestaat uit het opjagen van de zwarte loper die zich nu achter de witte koning verschuilt. Vervolgens zal wit mat dreigen op de onderste rij. Met

1...Lh2
probeert zwart in de veilige zone te blijven. Zoals we spoedig zullen zien, zijn er te weinig veilige velden

2.Th1 Lg3 3. Tg1 Lh2 4.Tg2
De toren controleert twee van de vier veilige velden. Het aftrekschaak verhindert Lf4. Dus moet de loper het vrije veld in

4...Ld6 5.Td2 Le7 6.Tc2!

(6.Tb7? Kf8 met remise)
6...Lf8 7.Tc8
en zwart gaat mat

ZIE DIAGRAM 2

'Ending 6 Rook vs. Bishop. The right corner'

De andere hoek is een heel ander verhaal! Dit eindspel is zo gemakkelijk te verdedigen dat het geheel juist is om rechtstreeks naar deze hoek te gaan.

1.Ta8 Lg8
Om pat te voorkomen moet de toren of de koning van zijn ideale positie wijken

2.Ta7
of 2.Kg5 Kg7 3.Ta7+ Kh8 4.Kg6 Lc4 5.Ta3 Ld5 6. Th3+ Kg8 7.Te3 Kh8=

2...Lb3 3.Kg6
Op 3.Th7 volgt 3...Kg8 4.Tb7 Ld5. De loper beschikt altijd over voldoende velden op de diagonaal a2-g8

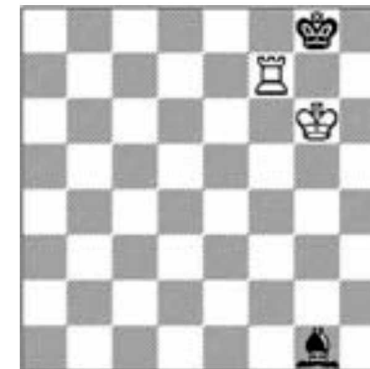

Diagram 1

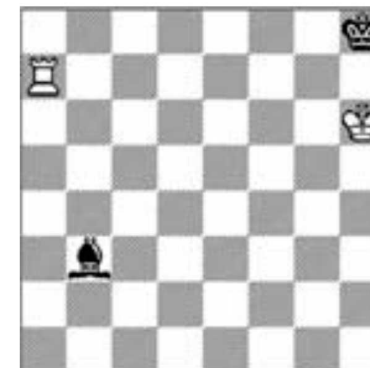

Diagram 2

3.Lc4
De enige zorg voor de verdediger is dat hij voldoende afstand heeft om, indien het noodzakelijk is, schaak te geven op de diagonaal b1-h7

4.Th7+ Kg8 5.Tc7 Ld3+ 6.Kh6
Le4=
Aantal pagina's: 248. Paperback.
Uitgever: New In Chess.
Taal: Engels. Prijs: €21,95
ISBN: 978-90-5691-244-4
Recensie: Tom Bus, Geleen

7 uit 7 voor Joep Nabuurs in Venlo

Zomerstop? Voor de meeste clubs wel. De competities liggen stil. Maar in Maastricht, Venlo, Heerlen en Schaesberg lopen zomertoernooien waar veel liefhebbers aanschuiven.

Venlonaar Joep Nabuurs was goed op dreef op de eerste speelavond van het 'Peters Interieurs zomersnelschaaktoernooi' van de Venlose schaakvereniging. Hij scoorde 7 uit 7. Joep is zo'n speler die lekker door blijft schaken in de zomer. Meer informatie over de Limburgse zomerwedstrijden in genoemde plaatsen (en overigens ook een toernooi in Blerick op 18 augustus) is te vinden op www.lisb.nl De goede score van Joep Nabuurs is geen toeval. Hij was afgelopen seizoen ook al topscorer in zijn klasse in de KNSB-competitie met 7 uit 9 en een prachtige TPR van 2342. Hier volgt één van zijn zeges uit de KNSB-competitie.
Wit: Joep Nabuurs (Venlo)
Zwart: Frank van der Put (D4)

ZIE DIAGRAM 1

Veel spelers maken zich niet zo druk om eindspelen. De gedachte van de gemiddelde schaker is al gauw: 'des te minder er op het bord staat, des te eenvoudiger is de

stelling'. Maar dat is helemaal niet het geval. Natuurlijk heb je wel een goed overzicht als er niet zoveel stukken meer op het bord staan, maar dat zegt totaal niets over de complexiteit van de situatie. Neem nou deze stelling, waarin zwart aan zet is. Ook als er niet veel meer op het bord staat, moet je inzicht hebben en geconcentreerd rekenen. Er werd het volgende gespeeld: **51...Pe5 52.Pxe5 Kxe5 53.Kb5 h4 54.c6 Kd6 55.Kb6 h3 56.c7 h2 57.c8D h1D 58.Dc7+ Ke6 59.Dc6+** en zwart geeft op, want hij wordt gedwongen tot dameruil en daarna kan wit eenvoudig met zijn a-pion promoveren want hem de overwinning in het vooruitzicht stelt. Wat heeft zwart fout gedaan? De eerste fout is **51...Pe5**. De aangewezen zet in de diagramstelling was **51...h4**, waarmee zwart het waarschijnlijk remise kan houden, althans als hij het goed blijft spelen. Er kan bijvoorbeeld volgen: **52.a4 h3 53.Kb5 Pe5 54.Ph2 Pc4 55.a5 Pxa5 56.Kxa5 Kxc5** remise
De tweede fout, nog groter dan de

eerste, is **54...Kd6**. Die zet moet niet met één, maar twee vraagtekens 'bestraft' worden. Beter was hier het doorschuiven van de h-pion, **54...h3** waarna bijvoorbeeld zou kunnen volgen: **55.c7 h2 56.c8D h1D 57.Dc7+ Kf5 58.Dd7+ Kf4** en in dit dame-eindspel met een pluspion voor wit is wit natuurlijk nog wel de 'bovenliggende partij' maar is het toch een stuk moeilijker om te winnen.

Nog enkele fragmenten van Limburgse spelers van afgelopen seizoen.
Wit: John Heuts (Voerendaal)
Zwart: Marc van der Lee (Venlo)

ZIE DIAGRAM 2

Zwart maakt nu in één klap een einde aan de partij: **29...De4+** en wit geeft op. Er zou bijvoorbeeld nog kunnen volgen: **30.Kg1 Txd2 31.Txe4 Txd1+ 32.Kg2 dxe4**
Of: **30.Kf1 Df3 3.De3 Txe3 4.Pxe3**
Voor Marc van der Lee betekende dit de apotheose van een zeer geslaagde bondscompetitie waarin hij 6 punten uit 7 partijen behaalde. De Venlonaar met een rating van 1759 scoorde een TPR van 2041.

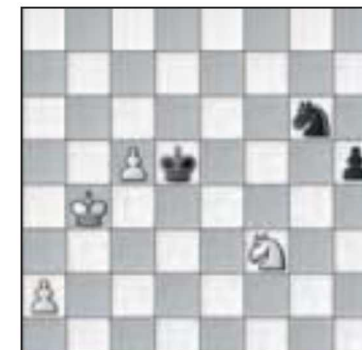

Diagram 1

Diagram 2

Diagram 3

Wit: Bas van der Grinten (Venlo)
Zwart: Gijs van Mourik (De Juiste -Z-)

ZIE DIAGRAM 3

17.Pd6+
Een knap stukoffer. De koning komt flink onder vuur te liggen. Zwart kan weinig anders dan het offer maar aannemen.
17...exd6
Hij kan natuurlijk wel het offer weigeren en er met de koning vandoor gaan, maar dan is hij nog verder van huis, bijvoorbeeld:
a.) **17...Kd7 18.Pxf5 gxf5 19.Dxf5+**
b.) **17...Kf8 18.Lh6+ Kg8 19.Pxf5**
18. exd6 Dd8 19.Lxb6+
en zwart verliest de dame (1-0)

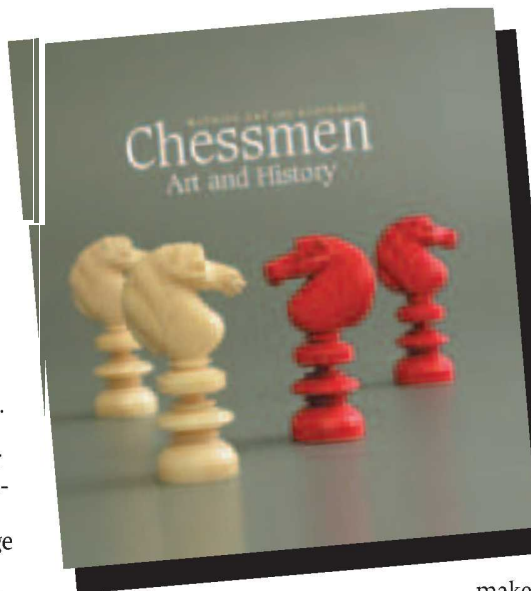
De achtergrond van de schaakstukken

Er verschijnen aan de lopende band schaakboeken.

Een mooi exemplaar dat onlangs verscheen, is Chessmen Art and History van het Limburgse echtpaar Kloprogge.

Het is een luxueus uitgevoerd boek dat niet mistaat op een chique salontafel. Het formaat is 22 bij 22 centimeter en het aantal pagina's bedraagt 384. Zoals de titel al zegt, gaat dit (Engelstalige) boek over de schaakgeschiedenis en daarbij past natuurlijk ook wel een boek waarvan je zegt: 'je hebt iets in handen'. Voordat we ingaan op de inhoud, eerst iets over de auteurs. Want die mogen we gerust opmerkelijk noemen. Het is een echtpaar. Dat is op zich al zeldzaam. Het gebeurt niet vaak dat een echtpaar een boek maakt. En dat verwacht je al helemaal niet als het over schaken gaat. Meestal is het schaakspel een hobby van de man en staat de vrouw aan de zijlijn. In het geval van de echtelieden die deze uitgave hebben gemaakt, zijn ze allebei gefascineerd door het schaakspel. Wat hen vooral boeit, is het vernuft en de technische en

artistieke vaardigheden van de makers en ontwerpers van de stukken. Een tweede opmerkelijk feit is dat de auteurs niet zo bekend zijn in de schaakwereld. Ze zijn geen grootmeesters of Internationaal Meesters, sterker nog: hun namen zul je niet aantreffen in de uitslagenlijsten. Hun namen: Mathieu Kloprogge en Ine Kloprogge-Lahaije. Ze zijn van origine Limburgers. Ze zijn geboren en getogen in Kerkrade, waar ze veertig jaar geleden in het huwelijk traden. Mathieu Kloprogge was jarenlang medisch directeur en directievoorzitter van het Sint Lucas Andreas ziekenhuis in Amsterdam. Hij heeft vele wetenschappelijke publicaties op zijn naam staan. Zijn echtgenote leidde als zelfstandig ondernemer een asurantiekantoor. Momenteel wonen zij in Hilversum. Zoals zoveel mensen, zijn ze zeer geïnteresseerd in het spel, de ge-

schiedenis, de magie en de verhalen eromheen. Ze hebben in de loop van heel wat jaren vele tientallen schaakspellen uit alle mogelijke landen verzameld. De collectors laten in hun boek mooie foto's zien van de spellen die ze heren der op de kop hebben getikt en andere eveneens schitterende schaakborden en stukken. Je proeft aan het boek dat de wereld van de 64 velden hen mateloos fascineert. In het boek komt geen partij of speler voor. Het gaat de Kloprogges

puur en alleen om de geschiedenis van het spel en de vormgeving van spel en stukken door de eeuwen heen. Het boek is ingedeeld in vier hoofdstukken, één over de zestiende en zeventiende eeuw, één over de achttiende eeuw, één over de negentiende eeuw en één over de twintigste eeuw. In elk hoofdstuk staat een inleiding over de belangrijkste wetenschappelijke, culturele en sociale ontwikkelingen. In elk hoofdstuk worden de schaakstukken behandeld met hun achtergronden, ontwerpers,

makers, opdrachtgevers, allemaal ingedeeld per land. Achterin het boek is een cd bijgevoegd met aanvullende afbeeldingen en gegevens (met dezelfde indeling als het boek). In de vormgeving van schaakstukken weerspiegelt zich vaak de oorspronkelijke cultuur: met schaakstukken die vormgegeven zijn als zwierige zigeunerdanseressen, zijn onmiskenbaar dames van Spaanse afkomst bedoeld. In een spel uit Kenia wordt een schaakkoning afgebeeld als schreeuwende leeuw in zeepsteen. De ont-

werpers van schaakspellen zijn vaak geïnspireerd door heersers en wereldleiders. Zo is de Franse koning Louis XVI vaker als koning op het schaakbord afgebeeld, met aan zijn zijde zijn vrouw Marie Antoinette als dame en Napoleon als loper. Zelfs de Koude Oorlog is in schaakspellen uitgebeeld. Zo is in het boek een foto te zien van een spel met een pionnenrij van acht Amerikaanse presidenten, die staan opgesteld tegenover het Russische leger, waarin de bekende wijnvlek van Gorbatsjov haarscherp is vormgegeven. Zo is het schaakspel niet alleen een denksport, maar ook kijkspel.

Speciale lezersaanbieding:
• €62,90 excl. verzendkosten €8,00.
• Dit is een korting van €7,00.
• Bestellen kan via www.gopher.nl
o.v.v. lezersaanbieding Limburgs
Dagblad / Dagblad De Limburger.

Een partij is nooit echt afgelopen

Na afloop van een schaakpartij is de partij meestal nog niet echt afgelopen. De meeste schakers nemen samen de partij nog eens door om te zien waar het goed of fout ging.

De stukken worden dan weer in de beginstand gezet en de partij wordt nagespeeld. Topspelers doen dat uit hun blote hoofd. Hun (schaak-)geheugen is zo goed dat ze zich alle zetten herinneren. De gemiddelde clubschaker pakt het notatieboekje er bij om te zien wat er gespeeld werd. De discussie over de gespeelde zetten wil nog wel eens een tijdje duren. Soms gaat de discussie nog door tot in de vroege uurtjes. Bij SV Schaesberg boog men zich nog een hele tijd over een bepaalde stelling uit een partij van clubgenoot Henri Spoelstra tegen Urbain Diarra (HSDV, Helden). In het clubblad werd volop gediscussieerd en geanalyseerd. Hier zien we het veelbesproken fragment.

ZIE DIAGRAM 1

Spoelstra - Diarra
Zij speelden: 42...Kf5 43.b4 Kxf4 44.c5 bxc5+ 45.bxc5 dxc5+ 46.Kxc5 en zwart gaf op.
Binnen SV Schaesberg werd na deze partij nog volop 'gestooid' over

de stelling in het diagram. Enkele leden vonden het zo interessant dat ze er een aantal varianten op los lieten om te zien hoe het had kunnen lopen. In het clubblad werden er zelfs enkele pagina's aan gewijd. In de diagramstelling staat wit sowieso beter, maar zwart zou met 42...a5 mogelijk nog wat meer tegenspel hebben gekregen. Al weet je natuurlijk nooit hoe het zou zijn gelopen. Maar wit zou wel heel zorgvuldig moeten spelen om deze betere stelling dan ook daadwerkelijk te winnen. Laten we eens kijken wat er zou kunnen volgen op 42...a5. Wit kan dan het beste antwoorden met 43.Kc3. Hij laat zwart gewoon zijn gang gaan op de koningsvleugel. Zwarts beste zet is nu 43...Kf5 waarna wit op de damevleugel gaat proberen door te breken met 44.b4 axb4+ 45.Kxb4 Kxf4 (dat vindt wit geen probleem; hij laat de pion gewoon slaan) 46.Kb5 en wit zet met de koning door op de damevleugel en daar zal de pion onherroepelijk promoveren, in ieder geval eerder dan zwart zal kun-

nen promoveren.

In Oosterbeek werd het jaarlijkse toernooi gehouden om het senioren- en veteranenkampioenschap van Nederland. Naast die titelstrijd was er een toernooi met een groot aantal groepen voor 50-plussers. Net als vorige jaren waren er de nodige Limburgers van de partij. In groep 7 behaalde Jo Schreinemachers uit Roermond een mooie gedeelde eerste plaats met 4 uit 5.

Van Eric Braun van de Venlose Schaakvereniging ontvingen we een partij die hij in Oosterbeek speelde.

Wit: Ben Zee (Edese SV), 1653
Zwart: Eric Braun (Venlo), 1647

10-07-2008

Commentaar: Eric Braun

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 c5

Een opening voor de zwartspeler die op winst wil spelen

4.d5 exd5 5.cxd5 d6 6.e4 g6 7.Pf3 Lg7 8.Le2 Lg4 9.o-o a6 10.a4 o-o 11.Dc2 Te8 12.Le3 Pbd7 13.h3 Lxf3 14.Lxf3 Ph5

Om eventueel naar f4 te springen.

Wit kan ook ruilen op h5.

15.Kh2?!

Wit kan beter een klassiek plan volgen: g3, gevolgd door Lg2 en f4

15...Le5+ 16.g3 Dh4

Met een portie bluf.

17.Pe2 b5

De zet die zwart in de Benoni altijd graag doet. De vorige zet is een geslaagde afleidingsmanoeuvre gebleken.

18.Lg4 De7 19.a5 Pdf6 20.f4 Pxdg4+ 21.hxdg4 Pf6 22.Kh3

ZIE DIAGRAM 2

22...Lxb2!

Stukoffer voor twee pionnen, volkomen verantwoord. Zwart staat erg actief, en de derde pion zal ook wel vallen.

23.Dxb2 Pxe4 24.Lf2 b4

Vooraf om veld c3 te beheersen.

25.Pg1 Dd7 26.Pf3

Wit zal eens Tae1 moeten doen.

26...h5 27.Kg2 Dxdg4 28.Th1

Wit probeert nog in troebel water te

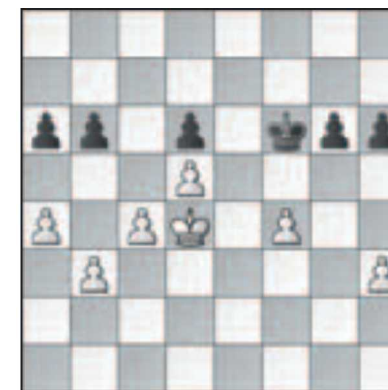

Diagram 1

Diagram 2

vissen. Hij zal evenwel bezwijken onder de vele dreigingen. Let overigens op het zwarte paard dat op afstand gaat meevertedigen: de lange diagonaal wordt voor de witte dame onderbroken.

28...Pc3 29.Th4 Df5 30.g4 hxg4 31.Tah1 gxf3+ 32.Kxf3 Dxd5+ 33.Kg4 Dg2+ (0-1)

Wit geeft op, murw gespeeld.